

16. Сучасні моделі прийняття управлінських рішень

Любов Івченко, Євгенія Карданець

Національний Університет Харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. Прийняття управлінського рішення, як обміркованого наміру зміни напрямку роботи або ситуації на основі усвідомлення і постановки цілей, потребує сучасних шляхів аналізу і рішення проблеми, що виникає. На сьогоднішній день існує цілий ряд методів і моделей прийняття управлінських рішень, у тому числі і ті, що використовують математичні підходи.

Матеріали і методи. Методологія наукового дослідження, зокрема в економіці, передбачає наявність як теоретичної, так і емпіричної складової в вивченні певної проблеми. Сучасні умови проведення наукових досліджень надають можливість широкого застосування інформаційних технологій і систем заради збільшення інформаційної бази і отримання додаткових методів прийняття рішень. У теорії прийняття рішень виділяють кілька підходів, запропонованих основоположниками теорії прийняття рішень: Г. Саймоном, Дж. Марч, Р. Кайертом, Г. Мінцбергом, В. Врумом, Ч. Лінбломом, К. Круазье та ін. Ці підходи називають моделями прийняття рішень.

Результати. Процес математичного моделювання часто використовується для вирішення складних проблем в економіці і управлінні. Основою моделювання є необхідність відносного спрощення реальної життєвої ситуації або події, разом з тим це спрощення не повинне порушувати основних закономірностей функціонування досліджуваної системи. Зокрема, в туристичному бізнесі можуть бути використані такі типи сучасних моделей прийняття управлінських рішень.

Регресійно-кореляційний аналіз. Метод дозволяє проводити аналіз динаміки певного показника діяльності туристичного підприємства, робити висновки щодо напрямку і швидкості його зміни, залежності від інших внутрішніх і зовнішніх факторів і проводити прогнозування його розвитку у майбутньому.

Моделі теорії ігор, яку ще називають теорією конфліктних ситуацій. У бізнесі такий підхід застосовується при моделюванні поведінки конкурента, особливо в зв'язку з проблемами зміни цінової політики.

Модель теорії черг. Ця модель використовується для визначення оптимального числа каналів обслуговування стосовно потреб у цих каналах (канали телефонного зв'язку, каси в закладах швидкого харчування, пункти паспортного контролю під час перетину кордону, тощо).

Модель керування запасами. Ціль моделі - звести до мінімуму негативні наслідки при нагромадженні або дефіциті ресурсів (система поповнення ресурсів в закладах розміщення і харчування туристів).

Моделі лінійного програмування. Моделі застосовуються для визначення оптимального розподілу ресурсів при наявності певних обмежень в споживанні (складання оптимального раціону харчування, транспортна задача, складання оптимального графіку роботи персоналу).

Висновки. Управлінські рішення, як правило, приймаються за умов високої невизначеності, дефіциту інформації, тому моделювання є додатковим допоміжним засобом прийняття прийнятних рішення.

Література

1. <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-9/50-58.pdf>
2. <http://www.kbuapa.kharkov.ua>